

Sygn. akt *XVI GC 1060/16*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVI Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący –	<i>SSO Anna Maria Kowalik</i>
Protokolant –	sekr. sądowy Monika Głogowska

po rozpoznaniu 7 grudnia 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. O. (1)**

przeciwko **Przedsiębiorstwu Handlowo-Uslugowemu (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.**

o stwierdzenie

1. stwierdza nieważność uchwały zwyczajnego zgromadzenia wspólników Przedsiębiorstwa Handlowo-Uslugowego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. z dnia 1 sierpnia 2016 r. w przedmiocie umorzenia jednego udziału przysługującego M. O. (1).
2. zasądza od Przedsiębiorstwa Handlowo-Uslugowego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz M. O. (1) kwotę 2 000 zł (dwa tysiące złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Anna Maria Kowalik

Sygn. akt XVI GC 1060/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 12 września 2016 r. M. O. (1) domagał się stwierdzenia nieważności uchwały w sprawie umorzenia przysługującego mu udziału, podjętej w dniu 1 sierpnia 2016 r. przez Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników PHU (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. jako podjętej z naruszeniem prawa.

Powód wskazał, że jest wspólnikiem pozwanej spółki, posiadającym (...) udział w kapitale zakładowym. Podjęta w dniu 1 sierpnia 2016 roku uchwała pozbawiła go przysługującego mu udziału w zysku oraz innych praw udziałowca (pozew k. 2 – 3).

Następnie pismem z dnia 23 stycznia 2017 roku powód wniósł o zasądzenie „roszczenia ewentualnego” w wysokości (...) zł wraz z odsetkami ustawowymi tytułem naprawienia szkody za utratę własności udziału będącego przedmiotem zaskarżonej uchwały (pismo powoda k.47).

W odpowiedzi na pozew pozwana domagała się oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu podniosła, że powód nie

wskazał żadnego przepisu prawa, z którym podjęta uchwała miałaby być sprzeczna. Natomiast zaskarżona uchwała została podjęta zgodnie z obowiązującymi przepisami, ponieważ powód został prawidłowo powiadomiony o terminie Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników oraz o planowanym przebiegu obrad (odpowiedź na pozew k. 58-59).

Postanowieniem z dnia 23 listopada 2017 roku Sąd wyłączył roszczenie powoda o zapłatę odszkodowania do rozpoznania w odrębnym postępowaniu (k.110).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. O. (1) jest wspólnikiem spółki działającej pod firmą Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowe (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., posiadając(...) udziały w kapitale zakładowym spółki.

W dniu 1 sierpnia 2016 r. odbyło się zwyczajne zgromadzenie wspólników (...), na którym podjęto uchwałę o umorzeniu za zgodą wspólnika w drodze nabycia udziałów przez Spółkę jednego udziału przysługującego M. O. (1). Umorzenie miało dojść do skutku z chwilą nabycia udziałów przez Spółkę. Ponadto ustalono, że umorzenie następuje bez wynagrodzenia i bez obniżenia kapitału zakładowego. Przy podejmowaniu uchwały oddano 101 głosów, (...) – za i (...) – przeciw. Ponadto pełnomocnik M. O. (2) oświadczył, że głosował przeciwko uchwale i zażądał zaprotokołowania sprzeciwu (Uchwała k. 15, zaproszenie z dnia 15 lipca 2016 r. k. 4).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych przy pozwie, których autentyczności żadna ze stron nie kwestionowała.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Powód domagał się stwierdzenia nieważności uchwały z dnia 1 sierpnia 2016 roku w przedmiocie umorzenia należącego do niego udziału bez wynagrodzenia jako podjętej z naruszeniem prawa.

Na gruncie obecnie obowiązującego kodeksu spółek handlowych wyróżniamy dwa środki eliminacji wadliwych uchwał zgromadzeń spółek kapitałowych z obrotu. Pierwszy z nich to powództwo o uchylenie uchwały sprzecznej z normami pozaustawowymi (art. 249 § 1 oraz art. 422 § 1 KSH), drugi natomiast to powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały sprzecznej z powszechnie obowiązującym prawem (art. 252 § 1 oraz art. 425 § 1 KSH). Aby powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników mogło zostać uwzględnione konieczne jest aby osobie lub organowi występującemu z takim powództwem przysługiwała legitymacja procesowa czynna zgodnie z art. 252 § 1 w zw. z art. 250 KSH, wniesienie go przed upływem terminu zawitego, wykazanie sprzeczności uchwały z ustawą oraz istnienie substratu zaskarżenia w postaci „uchwały”. Prawo do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały wspólników przysługuje między innymi wspólnikowi, który głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu.

Powód wykazał, za pomocą odpisu protokołu zwyczajnego zgromadzenia wspólników Spółki z 1 sierpnia 2016 roku, że był w dniu podjęcia wspólnikiem pozwanej spółki, że głosował przeciwko uchwale oraz że zgłosił sprzeciw. W ocenie Sądu po zbadaniu wszystkich przesłanek powyżej przytoczonych, oraz ze względu na brzmienie art. 192 pkt 3 KPC, należało uznać, że powodowi przysługiwała legitymacja do wytoczenia i popierania powództwa w sprawie.

Zachowany został również sześciomiesięczny termin zawity, wskazany w art. 252 § 3 KSH, bowiem powód powziął wiedzę o uchwale w dniu jej powzięcia tj. 1 sierpnia 2016 r., zaś pozew został złożony 13 września 2016 r.

W odniesieniu do przesłanki sprzeczności z ustawą, należy wskazać, że w ocenie Sądu zaskarżona uchwała jest sprzeczna z prawem.

Zgodnie z przepisem art. 199 k.s.h. „§ 1. Udział może być umorzony jedynie po wpisie spółki do rejestru i **tylko w przypadku, gdy umowa spółki tak stanowi**. Udział może być umorzony **za zgodą wspólnika** w drodze

nabycia udziału przez spółkę (umorzenie dobrowolne) albo bez zgody wspólnika (umorzenie przymusowe). Przesłanki i tryb przymusowego umorzenia określa umowa spółki. § 2. Umorzenie udziału wymaga uchwały zgromadzenia wspólników, która powinna określać w szczególności podstawę prawną umorzenia i **wysokość wynagrodzenia przysługującego wspólnikowi** za umorzony udział. Wynagrodzenie to, w przypadku umorzenia przymusowego, nie może być niższe od wartości przypadających na udział aktywów netto, wykazanych w sprawozdaniu finansowym za ostatni rok obrotowy, pomniejszonych o kwotę przeznaczoną do podziału między wspólników. W przypadku umorzenia przymusowego uchwała powinna zawierać również uzasadnienie. § 3. Za zgodą wspólnika umorzenie udziału może nastąpić bez wynagrodzenia.” (podkreślanie pochodzą od Sądu).

Zatem podstawowym wymogiem umorzenia jest, aby umowa spółki zawierała stosowne postanowienia. Umowa spółki może przewidywać umorzenie w swej pierwotnej lub zmienionej treści. W pierwszym przypadku osiągnąony jest pełny konsensus między wspólnikami. W drugim przypadku zmiana umowy spółki wprowadzająca stosowne przepisy o umorzeniu podejmowana jest większością 2/3 głosów.

Kolejnym warunkiem ogólnym dla umorzenia jest podjęcie stosownej uchwały przez zgromadzenie wspólników. Uchwała taka podjęta jest bezwzględnie większością głosów i powinna mieć treść wskazaną w art. 199 § 2 k.s.h. czyli podstawę prawną umorzenia i wysokość wynagrodzenia przysługującego wspólnikowi za umorzony udział.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, należy stwierdzić, że podstawowym warunkiem umorzenia udziału jest to, aby możliwość taką przewidywała umowa spółki. W rozpoznawanej sprawie ani powód ani pozwana nie okazały Sądowi umowy spółki. Jednakże w ocenie Sądu nie było to przeszkodą do rozstrzygnięcia sprawy, ponieważ zaskarżona uchwała była sprzeczna z obowiązującymi przepisami również z innego powodu. Otóż zgodnie ze wspomnianym już przepisem art. 199 § 2 k.s.h. uchwała o umorzeniu udziału powinna określać wysokość wynagrodzenia przysługującego wspólnikowi za umorzony udział. Tymczasem zaskarżona uchwała nie określa wysokości wynagrodzenia, co więcej stwierdza że umorzenie następuje bez wynagrodzenia. Umorzenie udziału bez wynagrodzenia jest dopuszczalne, ale jedynie za zgodą wspólnika, a takiej powód nie wyraził.

W związku z powyższym, Sąd uznał, że uchwała z dnia 1 sierpnia 2016 roku dotycząca umorzenia udziału przysługującego powodowi bez wynagrodzenia jest sprzeczna z przepisem art. 199 § 2 k.s.h. i na podstawie art. 252 k.s.h. oraz art. 254 § 4 k.s.h. – stwierdził jej nieważność.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 KPC, uznając iż wobec uwzględnienia powództwa, pozwana jako przegrywająca ponosi koszty postępowania w sprawie. Na zasądzone na rzecz powoda kwotę składa się opłata sądowa od pozwu w wysokości 2 000,00 zł

SSO Anna Maria Kowalik

Zarządzenie: (...)

SSO Anna Maria Kowalik